

Deres ref

Vår ref
21/1329-

Dato
29. juni 2021

Høring - gjennomføring av tilgjengelighetsdirektivet - tilleggsutredning

Kulturdepartementet sendte 2. juni 2021 på høring forslag om å gjennomføre Europaparlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/882 (European Accessibility Act).

I høringsbrevet punkt 6.4.3 ble det presisert at det er behov for å utrede det nasjonale handlingsrommet for adgangen til å videreføre eller innføre nasjonale bestemmelser om universell utforming i lys av de begrensninger som Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2019/882 om tilgjengelighetskrav for produkter og tjenester («**tilgjengelighetsdirektivet**») og Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/2102 om tilgjengeligheten av offentlige organers nettsider og mobilapplikasjoner («**WAD**») oppstiller.

Kulturdepartementet har nå innhentet en utredning fra Advokatfirmaet Kluge av de relevante rettslige spørsmålene i den forbindelse. Utredningen følger vedlagt.

Kluges utredning slår fast at tilgjengelighetsdirektivet med overveiende sannsynlighet er et såkalt totalharmoniseringsdirektiv. Totalharmonisering innebærer at det nasjonale handlingsrommet er absolutt begrenset av de krav som direktivet oppstiller for produktene og tjenestene som er underlagt direktivets virkeområde. Dersom tilgjengelighetsdirektivet er et totalharmoniseringsdirektiv, kan det ikke innføres strengere tilgjengelighetskrav for de produktene og tjenestene som omfattes av direktivet i norsk rett. Mer konkret vil det, etter Kluges oppfatning, innebære at dagens lov- og forskriftsregulering ikke fullt ut kan opprettholdes for produktene og tjenestene som er regulert av direktivet (herunder automater og nettløsninger).

Utredningen viser videre at implementering av tilgjengelighetsdirektivet innebærer at det sannsynligvis må innføres et unntak i nasjonal rett for mikrobedrifter som leverer tjenester omfattet av direktivet. Når det gjelder adgangen til å gjøre unntak fra administrative byrder for mikrovirksomheter som leverer produkter som er omfattet av direktivet, følger det av utredningen at dette kun kan gjøres der det er uttrykkelig fastsatt i direktivet.

For produkter og tjenester som EU-lovgiver ikke har sett det hensiktsmessig å regulere i tilgjengelighetsdirektivet, viser Kluges utredning at medlemsstatene har en restkompetanse til å stille tilgjengelighetskrav til disse. Dette innebærer etter Kluges oppfatning at det i prinsippet er adgang til å beholde eller innføre strengere tilgjengelighetskrav for varer og tjenester som ikke omfattes av tilgjengelighetsdirektivet. Forutsetningen er imidlertid at en lov- eller forskriftsregulering som stiller strengere tilgjengelighetskrav ikke utgjør en ulovlig restriksjon på det frie vare-/tjenestebyttet eller en etableringshindring som ikke kan rettfærdiggjøres.

Kluge slår videre fast at adgangen til å innføre tilsvarende krav som etter WAD også for private virksomheter, er begrenset i to henseender. Kluge mener for det første at tilgjengelighetsdirektivet oppstiller en absolutt begrensning for hvilke krav som kan stilles til de produktene og tjenestene som er underlagt direktivets virkeområde. Kluge mener videre at primærretten sannsynligvis også utgjør en begrensning for det nasjonale handlingsrommet. I hvilken utstrekning primærretten vil utgjøre en begrensning, må imidlertid vurderes konkret under hensyntaken til hvorvidt et tiltak er egnet, nødvendig og forholdsmessig i lys av formålet om å sikre likestilling og ikke-diskriminering.

Kluge mener imidlertid at det også finnes et nasjonalt handlingsrom til å pålegge private virksomheter tilgjengelighetskrav, men sannsynligvis begrenses handlingsrommet slik at tilsvarende krav som etter WAD ikke EØS-rettslig sett kan innføres for alle private virksomheter uten en nærmere differensiering.

Departementet vil etter dette vurdere hvilke konsekvenser konklusjonene i utredningen får for videreføringen av eksisterende regelverk, og hvilke konsekvenser det får for en eventuell innføring av nye krav på IKT-feltet.

Med hilsen

Thea Bull Skarstein (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Siri Helseth
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

1 vedlegg